

BiebPanel 2012 – meting 4

Collectie romans/leesboeken

Eind 2012 heeft Bibliotheek Zoetermeer het BiebPanel vragen gesteld over de fictie collectie van de bibliotheek, ofwel de collectie romans/leesboeken. Dit zijn de belangrijkste uitkomsten:

Leenfrequentie romans/leesboeken

Uit alle eerdere onderzoeken blijkt dat bibliotheekleden de fictie collectie één van de belangrijkste aspecten van de bibliotheek vinden. Dat zien we ook terug in het leengedrag, de panelleden maken veel gebruik van de fictie collectie. Ruim 40% van het panel zegt elke 3 weken romans te lenen en nog eens 40% elke maand tot 2 maanden. Slecht 5% zegt nooit een roman te lenen uit de fictie collectie. De helft van het panel geeft aan nog net zoveel romans te lenen als 2 jaar geleden. De panelleden (20%) die meer zijn gaan lenen, zeggen dat ze vooral meer tijd hebben om te lezen. Tijdgebrek en het lezen van e-books zijn voor een deel van het panel (29%) juist redenen om minder te lenen. 17% van het panel geeft verbetersuggesties voor de fictie collectie, zoals een grotere en actuelere collectie, meer Engelstalige romans, meer e-books en het geven van leestips.

Onze reactie: Dit beeld zien we ook terug in onze uitleencijfers. De fictie collectie is en blijft de meest gebruikte collectie van de bibliotheek. Daarom besteden we veel tijd en aandacht aan het onderhouden van deze collectie. Dat wil zeggen voldoende nieuwe boeken aanschaffen en oude boeken op tijd saneren zodat er weer plek komt voor nieuwe titels.

Keuze en inspiratie

Zowel gepland als impulsief lenen speelt een rol bij het lenen van fictie. De meeste panelleden bedenken thuis welke romans ze willen lenen, maar zoeken in de bibliotheek verder en nemen dan vaak ook andere dingen mee naar huis. Een kwart van het panel laat zich in de bibliotheek verrassen en 1/10 van het panel leent alleen wat ze van tevoren gepland hadden. Ideeën voor titels van romans krijgen de panelleden vooral in de bibliotheek zelf of uit tijdschriften of kranten. 2/3 van het panel noemt beide bronnen. Ook familie, vrienden en kennissen en berichten op internet zorgen voor ideeën. Aanbevelingen van personeel van de bibliotheek zijn slechts voor 4% belangrijk. Gevraagd naar de gewenste indeling van de collectie fictie, blijkt dat de helft een voorkeur heeft voor een indeling op genre en daarbinnen op alfabet. Drie op de tien wil het liefst een indeling puur op alfabet, 18% prefereert een indeling puur op genre en 3% heeft geen voorkeur.

Onze reactie: de bibliotheek probeert zowel gepland als impulsief lenen te faciliteren. Zo kunnen leners zowel in de bibliotheek als thuis in de catalogus zoeken naar specifieke titels en deze

desgewenst (gratis) reserveren. Daarnaast richt de bibliotheek zich op impulsieve leners, bijvoorbeeld door het geven van leestips, aanwinsten en toplijsten, zowel in de catalogus als in de bibliotheek zelf. De wijkbibliotheken zijn ingericht volgens het retailconcept waarbij boeken en andere materialen aantrekkelijk gepresenteerd worden. Dit concept voeren we deels ook in de Hoofdbibliotheek door. Op deze manier hopen we bezoekers te verrassen en te verleiden iets anders dan gepland mee te nemen uit de bibliotheek.

Actualiteit romans/leesboeken

De panelleden zijn het meest tevreden over de actualiteit van de spannende boeken (81%). Ook de actualiteit van de waargebeurde verhalen, de literaire romans en de romantische boeken wordt goed gewaardeerd. De collectie Engelstalige boeken is door het kleinste aantal panelleden beoordeeld, maar krijgt van hen ook de minst hoge score: slechts een derde is positief over de actualiteit en een kwart is negatief.

20% van de panelleden stelt dat romans per direct beschikbaar moeten zijn in de bibliotheek en ruim een kwart vindt dat dit binnen twee weken het geval moet zijn. De rest vindt een langere termijn redelijk of maakt het niet uit. 1/3 van de panelleden vindt dat romans één tot vier jaar beschikbaar moeten blijven in de collectie, een kwart van de panelleden kiest voor vijf tot acht jaar en eveneens een kwart zegt langer dan acht jaar.

Ruim de helft van de panelleden zou kiezen voor een breed aanbod met iets minder actuele titels. Voor vier op de tien panelleden heeft een klein aanbod met veel actuele titels de voorkeur. 8% heeft geen duidelijke mening.

Onze reactie: de bibliotheek stemt de collectie af op de wensen van leners, binnen het beschikbare collectiebudget. Daarvoor moeten we keuzes maken, meer (actuele) titels aanschaffen als er soms tientallen reserveringen voor een bepaalde titel zijn, of juist veel verschillende titels kiezen voor een breed aanbod. In Zoetermeer is die keuze duidelijk zichtbaar. In de Hoofdbibliotheek hebben we een grote, uitgebreide collectie, in de wijkbibliotheken is de collectie beperkter. Overigens zijn in alle bibliotheekvestigingen de allernieuwste titels beschikbaar in de Sprintservice. Daarnaast profiteren we van een regionaal en landelijk netwerk. Bibliotheek Zoetermeer hoeft niet meer alles zelf in de collectie te hebben, maar kan ook steunen op collecties van andere bibliotheken. Onze leners kunnen tegen een kleine vergoeding materialen uit een andere bibliotheek reserveren en naar Zoetermeer laten komen.

Belangstelling aanvullende diensten

Ongeveer drie op de tien panelleden zouden bereid zijn om te betalen voor het lenen van actuele titels. Bijna 2/3 van het panel zegt belangstelling te hebben voor een all-in abonnement, waarbij in één keer alles betaald is en er geen extra kosten meer zijn (voor bijvoorbeeld reserveren of actuele titels). In gerichte leensuggesties op basis van de leenhistorie, zegt ruim de helft interesse te hebben.

Onze reactie: Deze uitkomst is een duidelijke bevestiging van het feit dat steeds meer mensen kiezen voor een 5-sterrenabonnement. Met dit abonnement profiteert u van 100% service en gemak zoals gratis reserveren, lenen en verlengen. Binnenkort introduceren we mijnleestip.nl waarbij we leden persoonlijke leestips geven, aanraders van de auteur en leesadvies op basis van

wat andere leners gelezen hebben. Dat laatste is op dit moment ook al mogelijk binnen de catalogus (Leners van deze titel leenden ook: ...)

Oordeel aanbod collectie fictie

Als we kijken naar het belang, dan zien we dat de panelleden de aanwezigheid van spannende boeken (84%) en actuele literaire romans (81%) het belangrijkste vinden. Daarna volgen literaire klassiekers, waargebeurde verhalen en romantische boeken. Engelstalige romans worden maar door vier op de tien belangrijk gevonden. Over de omvang van de collectie spannende boeken en romantische boeken is het panel over het algemeen tevreden. Wel vindt een groep van 12% het aanbod romantische boeken 'te groot'. Een achtste ervaart het aanbod actuele literaire romans en waargebeurde verhalen als te beperkt en een kwart vindt dat er te weinig klassiekers uit de literatuur beschikbaar zijn. Het aanbod Engelstalige romans is door het kleinste aantal panelleden beoordeeld, maar hiervan zijn wel vier op de tien van mening dat het aanbod te beperkt is.

De meeste panelleden zijn tevreden over de samenstelling van de collectie fictie in de bibliotheek. Een vijfde zegt iets te missen in de collectie. Men noemt dan onder andere actuele boeken, Engelstalige boeken en alle delen van een serie wanneer er één titel van aanwezig is.

Onze reactie: In overleg met onze collectiespecialist gaan we bekijken of we op korte termijn een aantal aanpassingen in de collectie kunnen doen op basis van de door het panel genoemde verbeterpunten.

Reserveren

Ruim de helft van het panel besluit te reserveren als het gewenste boek niet in de bibliotheek aanwezig is. De meesten doen dit vanuit huis. Een derde gaat op zoek naar een ander boek en 8% gaat weg zonder het boek en probeert het later nog eens.

Driekwart van de panelleden reserveert weleens een roman, variërend van één keer per jaar tot meer dan twintig keer per jaar. Leden van het panel reserveren jaarlijks gemiddeld tien boeken. Bij het ophalen van de gereserveerde boeken kijkt de meerderheid (83%) ook nog verder in de bibliotheek en neemt soms ook andere dingen mee. De overgrote meerderheid van de panelleden die weleens romans reserveren, is (zeer) tevreden over deze service. Een stuk kritischer zijn de panelleden over de communicatie over de wachttijd. Ruim twee vijfde vindt dat in de catalogus niet duidelijk wordt aangegeven hoe lang het zal duren tot het boek beschikbaar komt. 15% van de panelleden wil maar maximaal enkele dagen of een week wachten op een gereserveerd boek, ruim een derde is bereid om twee of drie weken te wachten, een kwart een maand en een vijfde langer dan een maand.

Van alle panelleden die wel eens romans lenen, is slechts 20% bereid om te betalen voor het reserveren van titels uit de eigen bibliotheek. Bijna de helft is bereid om te betalen voor het reserveren van titels van een andere bibliotheek.

Onze reactie: gratis reserveren is een service die de bibliotheek al vanaf 2008 aanbiedt. Sinds die tijd maken heel veel leden gebruik van deze service. Ieder jaar zien we nog een stijging van het aantal reserveringen. We gaan kijken of we op korte termijn iets kunnen doen aan het verbeteren van de communicatie over de wachttijd. Al kunnen we nooit een exacte wachttijd afgeven omdat we altijd afhankelijk blijven van het 'inlevergedrag' van andere leners.